

ДО ПОЧТА ЕМИ
СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

ПИСМЕНА ЗАЩИТА
от Гео Милев, София, подсъдим
по угл.д. 249/225 III. угл.отд.

Господе съдии,

Моля Ви да бъде оправден по следните с обвинения:

1. Поемате ми "Септември" се инкриминира и се иска наказанието ми по чл. 5 от закона за защита на държавата и то текста на този член по закона от 25. I. 1924 г. След това ще, обаче, с § 5 от закона за изменение и допълнение закона за защита на държавата /Държавен вестник бр. 278 от 16. III. 1925/, въпросния чл. 5 бе отменен следователно по него не може да бъде наказан, по силе на чл. 1 от Наказателния закон. С отменяване един закон, който е предвиден и наказва известен деяние, престава се наказателно-правната норма, която прави престъпно и наказуемо това деяние и последното стана ненаказуемо, некар и да бъде извършено при ретивиз на отменения закон защото следва да се приложи по-новия, който като прави да отпадне престъпността на деянието, се явява по-мек от стария /отменения/ - Сиракис фон Ласт, Учебник по наказателно право, обща част стр. 56/. -

В конкретния случай, без значение е обстоятелството дали законът от 16 март 1925 ОВНО ВЗЕТО е по-строг или по-мек от стария. Той е безспорно по-мек по отношение състава, под който се наказващото деяние, защото ТОЙ СЪСТАВ се престава /отменява/. Действително с чл. 18 на същия закон от 16. III. 1925 се създава нов престъпен

систем, подобен на оня, предвиден в отменения чл. 5, обаче новия чл. 19 е неприложим, по силе на чл. 2 алинея I от Конституционния закон, за което няма обратна сила. А при това, дори и по новия чл. 19 се защита личното ако е извършено по предвидения в новия чл. 6 начин – т.е. устно, писмено или чрез печатно произведение, но не и чрез художествено произведение, което е неприкосновеността моя поезия и както предвиждаше отменения чл. 5.

Много естествено е, че с новия закон законодателят е искал да ограничи отговорността на писателите – автори на художествени произведения и затова отделя тях произведения от категориите на другите печатни такива, в които ги бе поставил по стария чл. 5 и затова съвсем тексто на новия чл. 7, в който се определят други елементи за неприкосновеност художествени произведения, при което тексто на чл. 7 значително по-малко стеснява свободата на писателя. А законодателят бе длъжен да съзиди тази свобода, защото за развитието на родното изкуство тя е първото необходимо условие.

3. Независимо от гореназованото, поемите ми не съдържа елементи на престъпление нито по стария чл. 5, нито по новите 7 и 19 /неприложими, като нови/ от закона за защита на държавата. Не дума, ни рад, ни песен от моя НЕ ОПРАВДАВА, създаването на нелегални организации, НЕ ИЗКУВАВА терористични действия, а само ОПИСВА, РИСУВА картините на събития, станали преди създаването на този закон – събития печални и трагични, които не могат да останат скрити от погледа на писателя-художник и да не привлекат перото му. А КАК се описва известно събитие, това зависи от художествената похват и способности на автора и не зависи в оценката на съдилищата или властите, не може от автора, колкото и обективен да е, да се иска да скрие съвсем своите чувства при рисуването на картините. Едни вижда нещата, които излизат в едно съгласие, друг в малко по-друг тонорит или нюанс. Събития, като описаните не могат да не извикат чувство у писателя.

Но в своята поезма аз все пак съм се старал и съм успял да не влигам мои чувства, нито мои идеи, а да опиша, да изобразя стихията на страданията, кървавостта, жестокостта на разнижките се борби, без да си поставям друга никаква цел – да давам преценка на събитията. Най-много може да бъде зменено в "грех" на перото ми, че е описало картини, които може да будят читателя състрадание към пострадащите в тази кървава стихия и възмущение от жестоките средства на борбата. Във време на озлобление, на нестаршеност, аз описвах ставяните събития без да преследвам цели. Но изрисуваната картина трябва да засегне само струните на ЧОВЕШКИТЕ чувства у читателя; да възбуди отгаждане от кървавостта – /стр. 221: "Смърт, убийство, кръв! До кога, до кога?"/; да събуди надежда, че ще настъпи край на кървопролитията и ще настъпи човешки и благополучие /край на поемата/. Но обстоятелството, че картината буди подобни чувства, не може да ми се вмени във вине, нито е моя голяма заслуга – у всеки човек тази поезма и изрисуваните в нея картини не ще събудят еднакви чувства. Зависи от психиката, културата и характера на читателя. Следов. "Целта", която е движела перото ми, е обикновената "цел" на всяко художествено произведение – да изобрази събития, действия, чувства, мисли /които не са мисли и чувства на автора, а на героите/, без да се грижи за начина, по който това изображение ще се възприеме от разните читатели. Оценките пак на отделните думи, гермини, изречения, подлечи да се разглеждат не от утлевания съд, а само от литературната критика. Законът не бива в сигурно не иска да се вмесва в "святия святост" на писателското творчество и ще бъде печелен курьоз в историята на родното изкуство, ако се инкриминират изречения, като тия, които съм употребил в поемата си. При това, подбор на думите до голяма степен става несъзнателно, в процеса на творчеството, под влияние на подсъзнателните внушения на писателя в момента на възникването. – Може ли тогава да се говори за умисъл в критическо смисъл и да се вмени в утлевана вина подбор на думите.

изразите, средствата, формите на описанието? В случая имаме една
поема, която дори не е лирическа и не изразява чувства на автора,
а само по-малко мисли, идеи, преценки, одобрения или възхищения.

Господа съдии,

За честта на българското правосъдие, не прогнусавайте осъди-
телни присъди, защото с нея бихте занесли удар, рана, потно върху
РОДИТО ИЗКУСТВО и неговото развитие. Изкуството цъфти само на поч-
вете на свободата. Не стеснявайте писателя, за да не убивате из-
куството!

София, 14.V.1925.

С почит:

/п/Г. Малев